

uddannet medhjælp, også i vidt omfang er opnået. Før nyordningen fandtes der heldagsbeskæftigede, faguddannede medarbejdere ved museerne i Haderslev, Kolding, Odense, Rudkøbing, Sønderborg, Ålborg og Århus. I tiden derefter er der oprettet lederstillinger for sådanne medarbejdere i Hjørring, Holbæk, Horsens, Kalundborg, Randers, Ribe og Viborg. — — —

Ikke mindst problemerne omkring ansættelse af personale ved museerne har sammen med princippet, hvorefter det er de faste stedlige tilskud, der er statstilskudsberettigende, bevirket en udvikling i retning af, at museerne bliver kommunale, formelt eller reelt gennem kommunernes overtagelse af de fleste udgifter ved de selvejende institutioners drift. En særlig stilling som formelt kommunalt ejede eller drevne institutioner har efter nyordningen Langelands Museum, Møns Museum og Viborg Stiftsmuseum fået.

Ved bedømmelsen af museernes arbejde og almindelige kulturelle betydning kan man naturligvis ikke anvende samme målestok for de større som for de mindre museer, der har et meget begrænset virkeområde (købstaden og de nærmeste sogne), og som i økonomisk henseende råder over beskedne midler. Af disse mindre museer kan man forvente, at deres samlinger øges efter en vis plan, at samlingerne registreres og holdes vedlige, og at de med hensyn til opstilling og virke ikke mindst lægger vægt på det pædagogiske sigte. Museer af denne art må ledes af interesserede privatmænd, der normalt ikke får vederlag for deres arbejde. Dette udelukker ikke, at disse institutioner også kan yde en betydningsfuld videnskabelig indsats. Som helhed gælder, at museer af denne type giver de besøgende et billede af byens og egnens kultur, der er mere nuanceret end det, som kan vises på de større museer eller på nationalmuseet.

Af de museer, der har ét eller flere amter som virkeområde og betydeligere midler, kan man yderligere forvente en aktiv deltagelse i det almindelige oplysningsarbejde i området og også en videnskabelig indsats ud fra selvstændige undersøgelser. Dette må især gælde de landsdelsmuseer, der er anerkendt i overensstemmelse med lovens § 2, idet det i loven udtrykkeligt er anført,

at disse museer skal have en høj museums-mæssig kvalitet, fagligt uddannet personale, og desuden skal forpligte sig til på lokalmuseumstilsynets vegne at føre tilsyn med anvendelsen af statstilskuddene til andre statsstøttede museer inden for området, samt til efter ønske fra sådanne museer at yde disse konsulenthjælp. Loven hjemler mulighed for etablering af 17 sådanne museer; i den forløbne tid er der anerkendt 10:

Vendsyssels historiske Museum, Hjørring; Ålborg historiske Museum; Viborg Stiftsmuseum; Forhistorisk Museum, Århus; Museet på Koldinghus; Den antikvariske Samling i Ribe; Haderslev Amts Museum; Museet på Sønderborg Slot; Odense Bys Museer (Fyns Stiftsmuseum); Museet for Holbæk og Omegn.

Opfyldelsen af disse krav medfører, at landsdelsmuseerne foruden til personale også må have midler til registrerings-, konserverings-, udstillings- og oplysningsarbejde, der står i rimeligt forhold til samlingernes størrelse, og det må forventes, at der specielt af disse museer også præsteres en videnskabelig indsats. Til løsning af landsdelsmuseernes særlige tilsyns- og konsulentopgaver ydes i henhold til loven et særligt statstilskud, hvis størrelse tilsigtede at svare til den halve løn til en faguddannet medarbejder.

Kapitel 3 i provinsmuseumsnævnets betænkning af 1956 indeholdt en oversigt over lokalmuseernes videnskabelige og folkeoplysende opgaver, som bl. a. omfatter selve indsamlings-, konserverings- og registreringsarbejdet, undersøgelser, herunder udgravninger, publikations- og udstillingsvirksomhed, samt museernes anvendelse direkte i undervisningen og i andet oplysende arbejde. Der blev i betænkningen redegjort for de muligheder, som forelå i disse henseender, hvis det økonomiske og det personelle grundlag for en udbygning af lokalmuseerne kunne opnås.

Systematiseringen af selve indsamlingsarbejdet er i høj grad skredet frem i den forløbne tid. Protokollering og indføring på kartotekskort med angivelse af de relevante oplysninger om genstandene er i vidt omfang forbedret og standardiseret, og man har på